

زائران پیاده
حرم مطهر امام رضا (علیه السلام)
به روایت مطبوعات

گردآوری و برویابی:

سید مهدی سید قطبی — محمد مهدی میر تقی زوی فر

سرشناسه	:	سیدقطبی، سیدمهدی، ۱۳۵۷-، گردآورنده
عنوان و نام پدیدآور	:	زائران پیاده حرم مطهر امام رضا(ع) به روایت مطبوعات / گردآوری و پژوهش سیدمهدی سیدقطبی - محمد مهدی مرتضوی فر.
مشخصات نشر	:	مشهد: نسیم آفتاب، ۱۳۹۷
مشخصات ظاهری	:	۱۵۲ ص. ۱۴/۵ × ۲۱/۵ س.م.
شابک	:	978-600-6894-61-4
وضعیت فهرست نویسی	:	فیا
یادداشت	:	کتابنامه به صورت زیرنویس.
رصوه	:	علی بن موسی(ع) امام هشتم، ۱۵۳-۲۰۳ق-آرامگاه - زیارت
موضوع	:	زیارت و زائران - ایران - مشهد - پوشش مطبوعاتی
شناسه افزوده	:	مرتضوی فر، محمد مهدی، ۱۳۵۸-، گردآورنده
رده بندی کنگره	:	۱۳۹۷ ز ۹ س ۲ / BP۲۶۴
رده بندی دیویی	:	۲۹۷/۷۶۷۲
شماره کتابشناسی ملی	:	۵۴۵۹۰۱

دفتر و مرکز پخش: مشهد ۰۹۱۵۱۱۵۵۸۳۱-۳۲۲۵۷۴۱

انتشارات آمار

که عنوان کتاب:	زائران پیاده حرم مطهر امام رضا (ع) به روایت مطبوعات
که گردآوری و پژوهش:	سید مهدی سید قطبی، محمد مهدی مرتضوی فر
که ناشر:	نسیم آفتاب
که شمارگان:	۵۰۰ نسخه
که صفحه آرا:	مؤلف
که طراح جلد:	سید قطبی
که نویت چاپ:	اول - ۱۳۹۷
که چاپ:	ایرانیان
که قیمت:	۲۰۰۰۰ تومان

ISBN: 978-600-6894-61-4

(هر گونه انتشار جزئی یا کلی این اثر به صورت الکترونیکی یا کاغذی و همچنین اقتباس برای نگارش فیلمنامه، نمایشنامه یا داستان بدون اجازه کتبی از مؤلف ممنوع است.)

فهرست مطالب

پیشگفتار.....	۱۰
مقدمه.....	۱۳
تاریخچه ریزش پای پیاده.....	۱۶
اسنادی از زائران پیاده امام رضا (ع).....	۲۱
زائران پیاده حرم مطهر امام رضا.....	۳۳
تصاویر برگزیده.....	۱۲۴
کتابنامه.....	۱۳۸

پیشگفتار

کتاب «زائران پیاده حرم مطهر امام رضا (ع) به روایت مطبوعات» دستاورد دوساله بررسی و مطالعه گزیده مطبوعات فارسی زبان است. پژوهشگران کتاب علاوه بر ترجمه، پژوهش و گزینش یکایک متن زائران پیاده، تاریخچه زیارت با پای پیاده و اسنادی از زائران پیاده حرم مطهر امام رضا (ع) را بیان نموده‌اند. کتاب شامل گزیده‌ای از اخبار موجود درباره زائران پیاده حرم قدس رضوی است که از نشریات فارسی زبان منتشره در ۱۸۰ سال اول تاریخ مطبوعات ایران (۱۲۵۲ - ۱۳۳۱ و ابر ۱۲۱۵ - ۱۳۹۰ ش.) استخراج شده است.

با توجه به گستردگی و تنوع نشریات در کشور، برای آشنایی به اخبار و مطالب مربوط به زائران پیاده امام رضا (ع) تمام نشریات منتشر شده در خراسان به دلیل نزدیکی مکان زیارت حرم قدسی، به پیوست همه نشریات اسلامی و برخی از نشریات مهم فارسی زبان که به‌ویژه اخبار مشهد را پوشش می‌دهند، مورد بررسی و مطالعه قرار گرفته‌اند که فهرست آنها در پایان کتاب آمده است. برای انتخاب نشریات غیرخراسانی، آن دسته از مطبوعاتی انتخاب شد که محتوای غیرسیاسی داشتند و در خط‌مشی آنها

انتشار اخبار ایران به ویژه اخبار خراسان یا اخبار دینی به چشم می‌خورد. بنابراین، نشریات صرف سیاسی یا نشریاتی که ارگان حزبی بودند، مورد بررسی قرار نگرفت.

نظم ارائه اخبار و مطالب زائران پیاده در این کتاب، با توجه به انتشار آنها در نشریات، از قدیمی‌ترین مورد تا سال ۱۳۹۰ مرتب گردید.

از نظر گستره فعالیت برای یافتن موارد زائران پیاده حرم مطهر حضرت رضا (ع) از مجموع حدود ۲۶۸۲۵ عنوان نشریه موجود در مدیریت امور اسناد مطبوعات استان قدس رضوی، ۱۶۶ تا به شرحی که در بالا گفته آمد، برگزیده گردید که یک صد و ده هزار نسخه را دربرگرفت. برای جست‌وجو در این سمایه یک میلیون و صد هزار صفحه تورق و مورد بازبینی قرار گرفت تا اخبار زائران پیاده موجود در این نشریات جداسازی و جمع‌آوری شد.

شایان یادآوری است که ۱۶۶ عنوان نشریه مورد مطالعه در مدت زمانی ۱۸۰ سال عمر مطبوعات سراسری کشور است که آغاز آن از میانه دوره قاجاریه می‌باشد.

به هر حال، مطبوعات به ویژه نشریات قدیمی، از منابع معتبر و دست اول برای هر گونه پژوهش و نگارش در حوزه‌های مختلف، همواره به عنوان اسناد هویتی هر ملت قلمداد می‌شوند. بنابراین از نظر اعتبار و جایگاه زائران پیاده موجود در مطبوعات، در درجه بسیار بالایی قرار دارد.

در پایان بر خود، فرض می‌دانیم که از یکایک اعضای خانواده خویش که - در مدت دو سال تحقیق و گردآوری این کتاب - با فراهم نمودن فضای مناسب در منزل و صبر فراوان، همواره مشوق ما در تداوم تحقیق

بودند، قدردانی ویژه بنمائیم. همچنین از همه همکارانی که ما را در انجام این پژوهش و تدوین این مجموعه ترغیب کردند و امکان آن را فراهم آوردند، سپاسگزاری کنیم. به ویژه از ابراهیم حافظی که مطبوعات را ارائه نمود و صادق تجویدی که اسکن مطبوعات را انجام داد. در پایان نیز مراتب سپاس خود را خدمت همکاران خویش در گروه مطبوعات سازمان کتابخانه‌ها، موزه‌ها و مرکز اسناد آستان قدس رضوی تقدیم می‌داریم که ما را در دستیابی به نشریات و منابع مورد نیاز مساعدت کردند.

سیدمهدی سیدقطبی

محمد مهدی مرتضوی‌فر

پاییز ۱۳۹۷